

Tantárgy neve:	Szentségi Jog 1.
Tárgyfelelős:	Kuminetz Géza
Felelős szervezet neve: <i>konkrét tanszék, intézet stb.</i>	KJPI
A tantárgy besorolása: <i>(kötelező, kötelezően választható, szabadon választható)</i>	Kötelező
A tantárgy tantervi helye: <i>(szint – hányadik félév)</i> <i>1-10: amely félévhez a tárgy a mintatanterv szerint tartozik, vagy amelyen hallgatása egyébként ajánlott meghatározni opcionális.</i>	1
Előfeltétel: <i>Megadható például előfeltételként valamely tárgy előhallgatása vagy minimális kreditszám. Az erre vonatkozó szűrőt a Tanulmányi Osztály tudja beállítani.</i>	Nincs
Oktatás nyelve:	Magyar
A tantárgy céljának rövid ismertetése: <i>Röviden, lényegre törően csak a célokat kell megnevezni. Arra a kérdésre kell válaszolni, hogy mit akarnak elérni a tárgy oktatásával, milyen tudást, képességet, készséget akarnak megalapozni, kiépíteni, fejleszteni.</i> <u>Bírálati szempont:</u> <i>A tantárgyleírásokban meghatározott képzési cél összhangban van-e a tantárgyleírások elméleti/gyakorlati ismeretanyagával?</i>	A tantárgy alapvető célja, hogy a hallgatók átfogó és rendszerezett ismereteket szerezzenek az Egyház megszentelő tevékenységének teológiai alapjairól és egyházjogi (kánonjogi) szabályozásáról. Ennek keretében a kurzus célja, hogy a hallgatók: • Megismerjék a szent liturgia, a hét szentség és az istentisztelet egyéb cselekményeinek (pl. szentelmények, zsoltosma, temetés) lényegét és jelentőségét. • Elsajátítsák a szentségek érvényes és megengedett kiszolgáltatására, valamint felvételére vonatkozó kánoni előírásokat és feltételrendszert. • Képessé váljanak a megszerzett elméleti tudás gyakorlati alkalmazására, vagyis a liturgikus és szentségi cselekményekkel kapcsolatos jogi és paszto A tantárgyleírásban meghatározott képzési cél teljes mértékben összhangban van a tantárgy elméleti és gyakorlati ismeretanyagával. Az ismertetett tematika (pl. a szentségek kiszolgáltatója, felvevője, a kiszolgáltatás módja, az anyakönyvezés) pontosan lefedi azokat a jogi-gyakorlati kérdéseket, amelyekre a megfogalmazott célok irányulnak. A tananyag szisztematikusan végigveszi az Egyház megszentelő tevékenységének minden fontos elemét, részletesen bemutatva azok teológiai háttérét és konkrét kánonjogi szabályozását, így közvetlenül megalapozza a célként kitűzött tudás és gyakorlati alkalmazási képesség megszerzését. • Rrális kérdések helyes megítélésére és kezelésére.
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag: <i>Itt kell megfelelő részletességgel leírni, hogy mit tanítanak: Féléves témakörök szerinti bontásban</i>	Tanegység tartalma:

kell leírni a tárgy tananyagának főbb elemeit. Itt minden olyan témaelem szerepeljen, amelyik megkerülhetetlenül fontos, és amelyikből kiderül a tárgy oktatási koncepciója.

-A szent liturgia: Az egyház megszentelő feladatának fő eszköze, A megszentelés szolgálattevői, A liturgikus istentisztelet jellege, A liturgikus istentisztelet fegyelme, A megszentelés egyéb eszközei ,Egyéb előírások.

-A szentségek: Bevezetés: Az új Törvény szentségei, Az ökumenikus probléma, A nem ismételhető szentségek, A szentségek kiszolgáltatása és az adományok, További elvek és előírások.

-A keresztség: Jogi-teológiai alapelvek, A keresztség kiszolgáltatása, A keresztség kiszolgáltatója, A keresztség felvevője, A keresztszülők, A kiszolgáltattott keresztség anyakönyvezése és igazolása.

-A bérálás szentsége: Bevezető kánon, A bérálás kiszolgáltatása, A bérálás kiszolgáltatója, A bérálandók, A bérmaszülők, A bérálás anyakönyvezése és igazolása.

-A legszentebb eucharisztia: Bevezető kánonok, Az eucharisztia ünneplése, Az eucharisztia kiszolgáltatója, Az áldoztatók, A szent útravaló, Az eucharishtiában való részesedés, Az eucharisztia végzésének rítusai szertartásai, Az eucharisztia ünneplésének ideje és helye, Az eucharisztia őrzése és tisztelete, Miseadományok.

-A bűnbocsánat szentsége: Bevezető kánon, A gyónás kiszolgáltatása, A gyónás kiszolgáltatója, A gyónó, A bűcsúk.

-A betegek kenete: Bevezető kánon, A szentség kiszolgáltatása, A szentség kiszolgáltatója, Kiknek szolgáltatható ki e szentség.

-Az egyházi rend: Bevezető kánonok, A szentség kiszolgáltatása, A szentség felvevői, A szentelési szabálytalanságok és akadályok, A rend felvételének anyakönyvezése és igazolása.

-Az istentisztelet egyéb cselekményei: A szentelmények: Fogalma, Az illetékes hatóság, A kiszolgáltató, Az áldások címzettjei.

-A zsolozsma: Fogalma, Jelentősége és értéke, Végzésének kötelezettsége, A hívek is végezhetik, A zsolozsmázás ideje.

-Az egyházi temetés: Bevezető előírások, A temetés végzése, Kik részesíthetők egyházi temetésben? Kik nem részesíthetők egyházi temetésben?

-A szentek, szentképek és ereklyék tisztelete.

	-A fogadalom és az eskü. -A szent helyek: A szent helyek általában, A templomok, A kápolnák, A kegyhelyek, A temetők. -A szent idők: A szent idők általában, Ünnepnapiok Bűnbánati napok.
A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN) <i>Fontos, hogy ne legyen irreális, teljesíthetetlen a lista. Lényeges, hogy ne elavult szakirodalom szerepeljen, az elmúlt 5 évből mindenképpen legyen egy-egy tétel.</i> <i>Kötelező adatok: szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak megadás, ISBN szám kötelező.</i> <u>Bírálati szempont:</u> <i>A szakirodalom a képzési programhoz igazodó, releváns szakirodalom?</i> <i>Beépülnek az elmúlt 5 évben született tanulmányok, könyvek, nemzetközi források, adatbázisok, illetve saját jegyzetek, valamint digitális tananyagok?</i> <i>A tantárgyi tematikákban megadott szakirodalmak elérhetősége biztosított a könyvtári adatbázis alapján?</i>	Erdő Péter: Egyházjog. Budapest: Szt. 2017. http://www.ppek.hu/konyvek/Erdo_Peter_Egyhajzog_1.pdf ISBN 9789636120320 Egyházi Törvénykönyv vonatkozó része
A 2-4 legfontosabb ajánlott felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN) <i>Fontos, hogy ne legyen irreális, teljesíthetetlen a lista. Lényeges, hogy ne elavult szakirodalom szerepeljen, az elmúlt 5 évből mindenképpen legyen egy-egy tétel.</i> <i>Kötelező adatok: szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak megadás, ISBN szám kötelező.</i> <u>Bírálati szempont:</u> <i>A szakirodalom a képzési programhoz igazodó, releváns szakirodalom?</i> <i>Beépülnek az elmúlt 5 évben született tanulmányok, könyvek, nemzetközi források, adatbázisok, illetve saját jegyzetek, valamint digitális tananyagok?</i> <i>A tantárgyi tematikákban megadott szakirodalmak elérhetősége biztosított a könyvtári adatbázis alapján?</i>	Gruppo italiano docenti di diritto canonico La funzione di santificare della Chiesa 1994. Milano: Glossa.. ISBN/EAN 9788871050430. Ujházi Lóránd: Az irgalmas szeretet és a karitás jelentősége az egyház hármass – kormányzati, megszentelő és tanító – küldetésében. Ujházi, Lóránd (2020) Az irgalmas szeretet és a karitás jelentősége az egyház hármass – kormányzati, megszentelő és tanító – küldetésében = The Significance of Charity in the Activities and Life of the Catholic Church from the Point of View of Canon Law. ACTA HUMANA: HUNGARIAN CENTRE FOR HUMAN RIGHTS PUBLICATIONS, 8 (2). pp. 7-30 STENTISZTELETI ÉS SZENTSÉGI FEGYELMI KONGREGÁCIÓ, Liturgiam authenticam, A népnyelvek használata a római liturgia könyveinek kiadásában. Ötödik instrukció a Második Vatikáni Zsinat szent liturgiáról szóló rendelkezésének megfelelő végrehajtásáról {a rendelkezés 36. cikkelyéhez} (Római Dokumentumok 18), Budapest 2001 lásd: https://docplayer.hu/18094399-Liturgia-online-http-www-liturgia-hu-istentiszteleti-es-szentsegi-fegyelmi-kibocsato-kongregacio-liturgiam-authenticam-a-nepnyelvek-hasznalata-a.html • ISTENTISZTELETI ÉS SZENTSÉGI FEGYELMI KONGREGÁCIÓ, Varietates Legitimae - A róm. lit. és az inkultúráció. 4. instrukció a II. Vatikáni Zsinat Szt. liturgiáról szóló rendelkezésének megfelelő végrehajtásáról (Római Dokumentumok 25), SZIT, Budapest 2003 lásd: https://docplayer.hu/112165393-Istentiszteleti-es-szentsegi-

	fegyelmi-kongregacio-varietates-legitimae-a-romai-liturgia-es-az-inkulturacio.html • ISTENTISZTELETI ÉS SZENTSÉGI KONGREGÁCIÓ, Redemptionis Sacramentum. Instrukció egyes megtartandó, ill. kerülendő dolgokról a legszentebb Eucharisziával kapcsolatban (Római Dokumentumok 26), SZIT, Budapest 2004. http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=242 • ISTENTISZTELETI ÉS SZENTSÉGI KONGREGÁCIÓ, A népi jámborság és liturgia direktóriuma. Alapelvek és iránymutatók (Római Dokumentumok 31), SZIT, Budapest 2005. http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=441
Az alkalmazott oktatási módszerek: <u>Példák elméleti kurzusnál (bővíthető):</u> <i>hagyományos, frontális előadás, elméleti előadás, vizuális és auditív szemléltetőeszközök használata, vita és interaktív elemek (egy altéma különböző álláspontokból való interaktív bemutatása), prezentáció stb.</i> <u>Példák gyakorlati kurzusnál (bővíthető):</u> <i>egyéni és/vagy csoportos munka, pármunka, filmelemzés, megbeszélés, magyarázat, szemléltetés, kiselőadás, prezentáció, szituációs gyakorlatok, vita, szövegfeldolgozás, egyéni és csoportos projekt munka, személyes tréning, csoportos tréning, műelemzések, kreatív feladatok írása és gyakorlása, hallgatói prezentáció, fordított tanterem, tanulási napló vezetése stb.</i>	A kurzus az elméleti ismeretek átadása során a klasszikus, frontális előadás módszerére épít, melyet az oktató vizuális prezentációval (vetítéssel) és egyéb szemléltetőeszközökkel tesz dinamikusabbá és könnyebben követhetővé. Az egyirányú ismeretközlést rendszeresen megtörik interaktív elemek. A tananyag mélyebb elsajátítását a hallgatókkal folytatott irányított dialógus, a felmerülő kérdések közös megvitatása, valamint egy-egy témakör különböző nézőpontokból való bemutatása segíti. Az aktív részvételt és a tudás elmélyítését emellett a hallgatók által tartott kiselőadások és prezentációk is ösztönzik.
Az értékelés módja: <i>mintatanterv szerint (pl. kollokvium, gyakorlati jegy, gyakorlati jegy (háromfokozatú), beszámoló, beszámoló (háromfokozatú), évközi jegy, vizsga, szigorlat, évfolyam-dolgozat)</i>	Kollokvium, szóbeli vizsga.
Az értékelés kritériuma: <u>Részvétel</u> <i>TVSz 33. § (9) Az előadásokon való részvétel - ha a szakért felelős Kar jelen szabályzathoz fűzött kiegészítő rendelkezéseiben máshogy nem rendelkezik - kötelező. A szemináriumon és gyakorlati foglalkozáson való részvétel, valamint a félévközi tanulmányi követelmények teljesítése kötelező.</i> <i>Igazolt távollét oktató általi meghatározása.</i> <u>A hallgatótól elvárt felkészülés, órai munka, félévközi követelmények (ha releváns)</u> <i>tananyag, kötelező irodalom önálló feldolgozása, a kiadott előzetes feladatok minőségi teljesítése, aktív részvétel</i> <u>Szóbeli és írásbeli vizsga esetén a vizsga menetének részletezése, használható segédeszközök, források</u> <u>Bírálati szempontok:</u> <i>Az értékelési módszerek, eljárások alkalmasak a valós hallgatói tudás és teljesítmény mérésére?</i>	Az előadásokból való részvétel 75 százalékban. Szóbeli vizsga teljesítése.

Miként járul hozzá a tantárgy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek megszerzéséhez. Mutassa be a tantárgyleírásban, hogy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek miként teljesülnek/teljesíthetők (nem a KKK kompetencia-elemeinek másolását kérjük).	tantárgy a képzési és kimeneti követelményekben (KKK) rögzített kompetenciaelemek fejlesztéséhez az alábbiak szerint járul hozzá: • Tudás: A kurzus elvégzésével a hallgató mélyreható és rendszerezett teológiai és egyházjogi (kánonjogi) ismereteket szerez az Egyház megszentelő tevékenységéről. Ez a tudás konkrét, tételes és naprakész, amely biztos alapot nyújt a későbbi lelkipásztori munkához. • Képesség: A tantárgy fejleszti a hallgatók szövegértelmezési és jogalkalmazói képességét, különösen a Kánonjogi Törvénykönyv vonatkozó kánonjainak kontextusba helyezése által. A hallgató képessé válik komplex pasztorális helyzetek elemzésére (pl. érvényességi vagy megengedettségi kérdések megítélése) és a releváns kánoni előírások alapján történő szakszerű megoldására. • Attitűd: Formálja a hallgatókban a felelősségteljes és precíz jogi gondolkodásmódot, amely elengedhetetlen a szentségek méltó és szabályos kiszolgáltatásához. Megerősíti az Egyház tanítása és jogrendje iránti elkötelezettséget, valamint a hívek lelkipásztori ellátása iránti szolgálatkészséget. • Autonómia és felelősségvállalás: A kurzus hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók önállóan és felelősen tudjanak állást foglalni a szentségi pasztoráció során felmerülő gyakorlati kérdésekben. Tudatosítja bennük a szentségek kiszolgáltatásával és az arról való döntéshozatallal járó komoly erkölcsi és jogi felelősséget
Tantárgy oktatásában részt vevő oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat): <i>Nem, vagy nem feltétlenül azonos a tárgyfelelős oktatóval (tárgyjegyző, gyakorlati kurzusok oktatói)</i>	Ujházi Lóránd